

**DONALD
HENDERSON**

**PÁN
SI**

**BOWLING
KUPUJE
NOVINY**

**SÉRIOVÝ VRAH SA
V BOMBARDOVANOM
LONDÝNE ĽAHKO STRATÍ**

EUROPA

***DONALD
HENDERSON***

EUROPA

Publikáciu z verejných zdrojov
podporil Fond na podporu umenia.

u. fond
na podporu
umenia

Donald Henderson: Pán Bowling si kupuje noviny

Preklad © Marianna Bachledová 2019

Redakčná úprava © Martin Plch 2019

Návrh prebalu a grafická úprava © Martin Vrabec 2019

Sadzba © Milan Beladič (www.beeandhoney.sk) 2019

Ako osemnásty zväzok edície Liga výnimočných
vydalo © Vydavateľstvo Európa, s.r.o. 2019

Prvé slovenské vydanie

bee&honey
sklad.com.sk

www.vydavatelstvo-europa.sk

ISBN 978-80-89666-78-2

**PÁN
SI**

**BOWLING
KUPUJE
NOVINY**

**SÉRIOVÝ VRAH SA
V BOMBARDOVANOM
LONDÝNE ĽAHKO STRATÍ**

**LIGA
VYJEMNÝCH**
ZVÄZOK 18

KAPITOLA I

Pán Bowling sedel pri klavíri a mlčky hľadel na partitúru Čajkovského *Piano Concerta* v des-mol, ktorú mal otvorenú na prvej strane. Nemal však v úmysle hrať, iba si nervózne šúchal dlane, krížom cez šerú miestnosť vrhal pohľady do okna a kontroloval, či sa už vonku dostatočne zotmel. Oblok bol doširoka otvorený a večer spočiatku zelenkavý, ako sa na sparné mesiace londýnskeho leta patrí, potom náhle zošedivel a vzápätí nabral blatistú farbu, aby nakoniec bezpečne očernel. Niežeby sa chystal urobiť niečo výnimočné, ale občas ho jednoducho prepadla nálada, keď sa s nikým nechcel rozprávať. Inokedy zase pociťoval zúfalú osamelosť a dalo by sa hádam povedať, že mal až samovražedné sklony, keby nešlo o muža absolútne neschopného siahnuť si na život. Na taký chladný a premyslený čin mal totiž priveľký zmysel pre humor. Potichu obišiel stolík s telefónom, zastal pred dvermi svojho bytu, chvíľu načúval a potom vyšiel von. Opatrne sa zakrádal po chodbe, prešiel popri úzkom schodišti vedúcom na najvyššie poschodie a zľahka zbehol na prízemie. Vykĺzol vstupnými dverami, dokráčal na námestie a čoskoro sa ocitol na Notting Hill Gate. S prízvukom absolventa súkromnej školy si v stánku vypýtal čerstvé vydanie *Evening Standard*. Už ho nemali, a preto vyhlásil, že si vezme hocičo iné – pri tejto príležitosti mu totiž bolo úplne jedno, aké noviny si kúpi. Nešlo mu o správy z frontu, pretože vojnu sa snažil ignorovať. Nudila ho a domnieval sa, že oprávnene. Ak má totiž človek dostatočne dobrú predstavivosť a otvorenú myseľ, môže sa cítiť ako v mierových časoch. V úplnej tme, keďže všade sa museli povinne zatemňovať okná, sa dopotkýnal k hostincu *Coach and Horses*, kde bolo dosť živo a kde jedna čašníčka vyzerala celkom obstojne, hoci keď ju zbadal, okamžite mu bleslo hlavou: ‚Už nikdy nezabijem ženu! Za nič na svete! Musím sa tomu za každú cenu vyhnúť.‘ Lenže nakoniec to urobiť musel, pretože príležitosť mu zoslalo samo nebo. Na

tom staromládeneckom pocite bolo čosi opojné, po všetkých tých strašných rokoch a tej príšernej žene (chuderka). V prvom rade sa netreba ženiť príliš mladý. Požiadal o veľkú whisky – stála dva šilingy, ale čo už –, vypil ju na dúšok a hneď si objednal krígeľ piva *Burton and Mild*. Párkrát zamrmal akúsi poznámku a pokyvkával pritom hlavou, ako keď sa človek zo slušnosti tvári, že pozorne počúva. Potom sa presunul k pultu s jedlom, vybral si polievku, šunkové sendviče a pustil sa do čítania novín. Prezrel ich odpredu dozadu. Nič v nich nebolo. Ani jediná zmienka. Zvláštne. Poobzeral sa a na barovej stolíčke si všimol zabudnutý denník *Standard*. Vzal noviny, celé ich prelistoval a položil na stôl vedľa sendvičov. Pivo vypil na dva glyy a vrhol pritom dlhý tieň na bielu stenu. Hlava zaklonená, veľké ruky zvierajúce krígeľ, solídne modré sako. Prepiekla sa mu teda druhá vražda. Telo možno našli a azda je už aj v márnici, ale o pánu Watsonovi sa v novinách nepísalo ani po celých troch dňoch. Polievku zajedal sendvičmi: najskôr odchlípol z hustej hnedej tekutiny a potom odhryzol zo spojených plátok ražného chleba. Vzápätí si objednal ďalšie pivo. Mal pivo rád, hoci mu z neho narástol menší pupok. Po jedle dostal chuť na cigaru. Zaplatil za ňu šiling a šesť pencí. Asi po štvrtí hodine vyšiel von a s ťažkou sa vyštvrel na kopec do pubu *Windsor Castle*. Mal ho rád. Páčil sa mu tamojší robotnícky výčap, pretože mu pripomínal vidiecku krčmu – boli tam dlhé drevené lavice a práve prebiehal turnaj v hode šípkami. Sadol si a zamyslel sa. Zachytil svoj odraz v zrkadle a povedal si: „Na svoj vek vyzerám celkom slušne.“

Na opačnej strane baru sedela akási dievčina s vojacom a na margo pána Bowlinga poznamenala: „Tamten muž sem chodieval dosť často. No nevyzerá hrozne? Je na ňom čosi čudné.“

Lenže na Ebury Street vo Victorii ho považovali za vyslovene šarmantného chlapíka. Queenie často vravievala: „Ach, Bože, už mám toho všetkého plné zuby. Brnknem starému dobrému Billovi. Ten nás aspoň rozveselí a je to skutočný džentlmen!“ a hneď volala na adresu Park 4796. Presne to sa

dialo aj v tomto momente, zatiaľ čo ostatní hostia bezradne posedávali s fľašami piva *Watney* v rukách. „Haló? Mohla by som prosím hovoriť s pánom Bowlingom? Dúfam, že to nie je problém.“ Občas jej však namiesto chyžnej zodvihol iný nájomník, a keď zistil, že nevolajú jemu, dosť ho to podráždilo. „Nie je tu,“ odvetil a neobťažoval sa správne adresátovi ani zaklopať.

„Mohli by ste mu, prosím, odovzdať odkaz, keď sa vráti? Od Queenie Martinovej, on už bude vedieť. Že by sme veľmi chceli, aby prišiel.“

Pán Bowling sa medzitým dotackal z *Windsor Castle*, vošiel do domu číslo 40 a náhlil sa do svojej izby. Práve sa začínal cítiť spokojne. Pravidelné poplachy mu počas *Blitzkriegu* dostatočne vycibrili reflexy, neskôr sa istý čas neuveriteľne nudil u záchranej služby, až kým mu problémy so srdcom nezabezpečili trvalú invaliditu, takže teraz potreboval poriadnu dávku alkoholu, aby sa dostal do nálady. Mal zo seba dobrý pocit. Akurát si zase zvykal na staromládenectvo a osamelý, staromódny spôsob života, ktorý kedysi tak neznášal. Podľa jeho názoru sa muž zväčša žení kvôli strachu zo samoty a aby sa mohol pravidelne milovať. Ak má šťastie, tak aj pre peniaze, a ak sa mu pošťastí poriadne, oženie sa z lásky. Niektorým ľuďom sa to podarí, iným nie. Zažal svetlo, posadil sa na diván a uvažoval: „Myslím, že vyzerám celkom dobre, aj keď tu len tak sedím a pôsobím ako tichý, smutný chlapík.“ Usmial sa, akoby ho videl niekto, kto sa mu chystá povedať: „Úbohý starý Bill! Ale no tak, vzchop sa.“ Trochu si aj poplakal. Slzy mu stekali do masívnych dlaní. Na plač mal mnohé dôvody a všetky sa začali už veľmi dávno. Pomyslel si: „Nie som predsa žiadny hriešnik. Skutočne. Nie som o nič horší ako hociktorý iný chlap. Každému by som kedykoľvek ochotne pomohol. Ale život je zmena a živiť sa predávaním poistiek ma už nebavilo. Vtedy by mi ani nenapadlo povedať to týmito slovami. Ale potom sme schytali priamy zásah, zasypalo nás a ona začala tak odporne jačať. Detailnejšia analýza by zrejme preukázala, že išlo o úkladnú vraždu. No sú predsa aj oveľa horšie veci.“

Napríklad vydieranie alebo homosexualita. Kto môže tvrdiť, že vražda je jediný hrdelný zločin? Za starých čias to tak nebolo. Ukameňovať vás mohli takmer za čokoľvek. Chúďa moje, ale bola to krava, ozajstná krava, neuveriteľná krava! Ženička moja nebohá. Nebyť mňa, možno by na ňu spadla strecha. Ktohovie. Každopádne je to teraz len medzi mnou a Bohom.‘ A ešte mu napadlo: ‚Po prvý raz som na niečom trochu zarobil! Na poisťke! Predtým by mi nič také ani len na um nezišlo!‘

Chyžná napravila ružové záclony aj zatemňovací záves. Odkaz od Queenie si pod dverami všimol, až keď premiestňoval klavír. Prečo nie, možno jej zvýšilo trochu ginu. Opäť si nasadil klobúk, bez meškania vyšiel z domu a vybral sa smerom k okresnej železnici. Queenie našiel v bohatej spoločnosti, nechýbala žiadna zložka, vojenská ani civilná obrana a ledva sa tam dalo dýchať. ‚No zbohom,‘ ozval sa tým svojím prízvukom absolventa súkromnej školy. ‚Máš to tu poriadne vydýchané! Asi odpadnem!‘

‚Neopováž sa,‘ vyzvala ho Queenie s úsmevom. ‚Ponúkni sa, drahý, daj si gin. Uchránila som ho pre teba.‘ Hostiteľkin manžel sa už stihol opiť a teraz bezvládne ležal na posteli. Bol to nesmierne nudný chlapík a pracoval na Ministerstve vnútra, kde takto vyzerali všetci vládni zamestnanci.

Ku Queenie prišli aj dvojčky z Pomocných ženských zborov.

Pán Bowling chvíľu uvažoval:

‚Ktovie, čo by si pomysleli, keby o tom vedeli.‘

A ešte:

‚Ale možno to čoskoro zistia. Robil som, čo sa dalo.‘

No zrejme za to mohol len ten vypitý gin.

KAPITOLA II

Predtým, ako v istom zmysle neplánovane zabil svoju ženu, dosiahol pán Bowling taký intenzívny stupeň životného zúfalstva, že začal premýšľať nad spáchaním vraždy spôsobom, ktorý by polícii odhalenie čo najviac uľahčil. Bola to celkom poctivá úvaha a občas sa mu vracala, keď si vypil kvapku ginu. Po tom všetkom, čo zažil, odkedy odišiel zo školy, po tých horkých sklamaniach, ale najmä kvôli tej jednotvárnosti, chudobe a otrasnému manželstvu, mal často úprimný pocit, že dostať sa do povedomia verejnosti by bolo oveľa lepšie ako umrieť úplne neznámy a duchovne vyčerpaný. Hudba ho nepreslávila a len Boh vie, ako tvrdo na nej celé roky pracoval, tak prečo nevyvolať senzáciu? Spočiatku to v sebe potlačil. Živil sa sexuálne aj duševne a jeho utrpenie nemalo konca. Keby ho odsúdili na smrť obesením, aspoň by sa to celé rýchlo skončilo a aspoň by nemusel zvažovať samovraždu. No ešte lepšie by bolo, keby mu po odvolaní zmenili rozsudok na dvadsať rokov žalára. Dve desaťročia bezplatného ubytovania a stravovania medzi dvoma vojnami nezní tak zle, veď sa spýtajte hoci-koho, kto sa v tom skutočne vyzná. Len sa opýtajte, koľkú radosť priniesla nová vojna po tom sklamaní s Mníchovom! „Je mier,“ hlásali plagáty vylepené na všetkých londýnskych uliciach. Do pekla s tým, opäť tá istá otrepaná pesnička, presne ako kedysi. Potom prišiel tretí september. A nakoniec bombardovanie. Strašidelné, to áno, ale neobyčajne vzrušujúce. Aspoň nejaká zmena. Kto by sa tešil na ďalší mier, chlad a hrozné hladovanie, ktorému aj tak nikto nedokázal zabrániť?

Dostal záchvat kašľa.

Zahrešil. Ktosi zlostne zaklopal na stenu. „Suka,“ povedal. Človek si doma nemôže ani zakašľať.

Zrazu si uvedomil, že to veru nie je bohvieaký domov. Jediné, čo mu v manželstve dodávalo pocit domova, bol koberec – taký pekný červený. Potom prišiel priamy zásah a bolo po všetkom – či sa mu len uľavilo! Kašľúc uprostred prachu

a neporiadku si povedal: ‚Chvalabohu, konečne je po nepek-
ných spomienkach – fotografie, knihy, ozdoby, áno, ešte aj ten
prekliaty koberec, všetko môže ísť do čerta!‘ Stáli uväznení
v čiernej pivnici a ona mu začala jačať priamo do ucha, tak si
ho zakryl rukou. ‚Si zranená?‘

‚Nie...!‘

‚Tak nevrieskaj, nie sme stratení, tam je svetlo,‘ a ukázal
na Fulham Street. ‚Vidíš?‘

Lenže ona ďalej vrešťala ako pominutá.

Umlčal ju celkom ľahko.

Poistka mu vyniesla tisíc libier.

Nečudo, že sa mu v hlave začali rojiť najrozličnejšie nápa-
dy. Dalo by sa vlastne povedať, že si zarobil umením?

Tackal sa od baru k baru a vravel:

‚Teraz to s hudbou konečne niekam dotiahnem! Už nijaké
obavy! Žiadna nuda! A nikto nebude môcť tvrdiť, že som za
vojny nič nevykonal. Dva roky v civilnej obrane? Zbombardo-
vali mi dom, o všetko som prišiel. Neostalo mi nič, priateľu,
ale nesťažujem sa! Pozbieram sa! Len ma sledujte!‘

Pokračoval v práci, chodil ‚do kancelárie‘ ako doteraz
a aj pri jednaní so svojím najsebestrednejším klientom, pánom
Watsonom, bol naďalej trpezlivý. Pán Watson ho neskutočne
deprimoval – ten nezaujímavý chlap v hedom klobúku bol
stelesnením hnedastej fádnosti. Domnieval sa, že by sme mali
vojnu prehrať, lebo žiadne impérium vraj nemá právo vlád-
nuť viac než tisíc rokov. Nebol odporcom vojenskej služby, do
armády však vstúpil len preto, lebo nemal morálnu silu čeliť
tribunálu. Zaujímalo ho jedine to, či sú jeho peniaze v bezpečí
a či poistka zahrŕňa hento alebo tamto. Vždy platil načas, nikdy
nepil alkohol a nemal žiadnu milenku. Teda aspoň to tvrdil.
Povedané jeho vlastnými slovami: ‚Ženy sú ako jedlo, lenže
on nikdy necítil hlad.‘ Bol ženatý, ale iste si dokážete predsta-
viť, ako to manželstvo vyzeralo. Zrejme sa premohol nanajvýš
na Vianoce, aby svoju starú potešil.

Aj pán Watson žil vo Fulhame. Na Peel Road číslo 10,
v jednom z tých úhl'adných červených domčekov. Za nimi boli

malé záhradky, väčšinou plné zemiakov a kapusty, dopĺňajúce mizerné vojnové zásobovanie. V tejto štvrti zasiahli nemecké bomby pomerne veľa domov, takže Londýn tu pripomínal starenu s množstvom chýbajúcich zubov. Vyškierala sa, akoby očakávala návrat špecialistu, ktorý jej ich ešte zopár vytrhne. Možno sa zubár vráti a možno nie, no práve teraz už na svoju agóniu takmer zabudla. V susedstve panoval názor, že sa o seba aspoň nezabúda starať a viac-menej to bola pravda. Pán Watson mal vydatú dcéru, pani Heatonovú, ktorá zo dvakrát do roka prices-tovala z Kingstonu. Nosila lacné kožušiny, jazdila na maličkom Austine A30 a pánovi Bowlingovi tvrdila, že dokáže zohnať takmer všetko. Pán Watson mu raz povedal o svojej poslednej vôli. Všetky peniaze vraj odkázal psiemu útulku. Nadovšetko miloval svojho kokeršpaniela a po jeho smrti si už žiadneho ďalšieho psa nezaobstaral. Rád však navštevoval domovy pre zatúlané psíky, v parku sa pristavoval pri najrôznejších chlpáčoch a vypytoval sa majiteľov na ich roztomilé zvyky. Mal v sebe čosi ľudské. Asi ako každý, keď hľadáte dostatočne vytrvalo. Po tom, čo vo Fulhame pochoval manželku a dal si trochu do poriadku vlastné záležitosti, zaslal žiadosť o kompenzáciu vojnových škôd a zariadil si izbu neďaleko Notting Hill Gate. Pán Bowling práve sedel na diváne a premýšľal o pánovi Watsonovi. O tom, ako otrasne ten chlap pristupoval k financiám: chcieť peniaze len preto, aby ich človek mal, je trestuhodné. To už mohol rovno zbierať cigaretové kartičky, svetu by to prospelo navlas rovnako. Dobrý motív by sa dal odpustiť, lakomstvo však nie. Akoby v tej chvíli hľadal dôvod na vraždu pána Watsona... Treba však priznať, že to bola opodstatnená úvaha. Keby išlo o šťastného a štedrého muža, nikto by proti nemu nič nemal, pretože by to nebolo správne. No bol tu ešte jeden dôvod. Keď sa začali nálety, ušiel z mesta a len čo bombardovanie ustalo, zase sa vrátil. Ten chlap si o to jednoducho koledoval. Musí umrieť v mene *umenia*! Pán Bowling totiž čoraz nástojčivejšie cítil, ako sa v ňom o slovo hlási jeho talent. Vďaka Watsonovej smrti sa určite vráti k milovanej hudbe a budúcim generáciám teda nakoniec predsa len niečo zanechá.

Sedel a snažil sa uvažovať o peniazoch, no veľmi mu to nešlo. Ak to chcete vedieť, bol priveľmi umelecky a tvorivo založený. Striasalo ho už len pri spomienke na poisťku, no človek predsa musí z niečoho žiť. Nakoniec si uvedomil, že pravidelný plat a provízie sú nevyhnutým zlom na prežitie. Ach. „Ponevieram sa po okolí,“ vysvetľoval priateľom, „a skúmam svoje možnosti. A ty ako, stavec? Máš životnú poisťku? Nechcel by si sa u nás zastaviť?“ Nebolo to síce nič moc, ale aspoň si zarobil na živobytie. Sotva na slušné a už vôbec nie dosť na to, aby uživil manželku. Nieto ešte deti! „Veru nie! Len žiadne obavy!“

Vo svojej novej izbe v dome číslo 40 rozmýšľal:

„Keby si starý Watson nastavil poisťku tak, aby mi po jeho smrti pripadlo zopár tisíc, možno by sa ho oplátilo odkrágľovať. Žeby to nakoniec bol môj šťastný lós?“

„Áno, ale ako ho k tomu prinútim? Sfalšujem jeho podpis? Nie, to by nebolo fér, nie som predsa tupý zločinec.“

Napadlo mu:

„Čo keby som na zmluvu prilepil iný dokument a nechal ho podpísať len spodok? V skutočnosti by teda parafoval moju listinu a zvyšok by vyriešila para z čajovej kanvice... Namojveru, to by mohlo fungovať. Alebo by si to všimol?“

Skopol topánky a ľahol si. Ktohovie, pomyslel si.

Pána Bowlinga je nesmierne ťažké opísať. Ak by chcel človek pochopiť jeho charakter, musel by naňho uprieť priam panoramatický pohľad. Vtedy by sa pred očami trpezlivého pozorovateľa objavil takmer dickensovský osud osamelého mládenca, ktorý sa životom pretíkal, ako sa len dalo. Pán Bowling kedysi patrilo do vyššej vrstvy, lenže o tento príbeh ho v detstve pripravili, aby sa o niekoľko rokov objavil v kruhu londýnskej nižšej strednej vrstvy. Rozhodne sa nevynoril v trblietavom svete, ktorý by aspoň vzdialene pripomínal spoločnosť okolo šarmantného umelca Noela Cowarda. Jeho priatelia nepili šampanské, ale pivo, v horších časoch dokonca aj čapovaný cider, no vysmievali sa úbožiakom, ktorí nepohrdli lacným

červeným vínom zmiešaným s liehom. Nenavštevovali opulentné večierky a nemohli sa vracat' do fajnových, zariadených bytov. Nechodievali do divadiel, ale do krčiem a úzkostlivo sa vyhýbali svojim domácim alebo im bohapusto klamali. Práve na takýchto ľuďoch však záležalo, keď Anglicko vstúpilo do vojny. Pracovnú burzu a vojenskú lekársku komisiu nikto nenavštevoval častejšie. Nemali nijaký vplyv ani nemohli ťahať za žiadne nitky a medzi sebou si zvykli vravieť: „Kamarát, najímajú za libru týždenne. Neskočíme sa tam pozrieť? Viem, že to nie je nič pre teba, ale bude to hádam lepšie ako toto.“ Vybrali sa teda na určené miesto a úradník bol síce slušný, ale keď videl džentlmena, ostal trochu zahanbený. Báł sa, že ponúkaná robota bude priveľmi drsná a špinavá, preto radšej vyhlásil: „Žiadne kancelárske pozície nie sú voľné.“ Na pracovnej burze sa domnievali, že herec, spisovateľ či muzikant, ktorý zúfalo potrebuje peniaze, sa hodí len na úradnícku prácu a takej nebolo. „Jazdili by ste na dodávke?“ pýtali sa občas. „Ibaže na to nevyzeráte. Zrejme to nebude nič pre vás, a preto nepredpokladám, že by vás vzali.“ Nemali ste ani nárok na podporu, pretože ste posledných šesť mesiacov neboli nikde zamestnaný. Mohli ste sa akurát postaviť do jedného radu so spodinou sveta (nikdy by ste to nespravili) a čakať na charitu. Ohromné. Aký rozdiel teda bol, keď sa vláda, ktorá vás doteraz ponižovala, rozhodla vstúpiť do vojny? „Odrazu sme im dobrí,“ smial sa pán Bowling pred Queenie, „a chcu z nás urobiť hrdinov.“ Vonkoncom ho to však nerozčuľovalo. No keď si podal žiadosť o náhradu vojnových škôd, náhle si s hrôzou uvedomil, že pri nálete zhoreli hudobné kompozície, ktoré za tie roky nazhromaždil. „Ále, v škole som zložil jednu prekliatu skladbu, keď som hrával v kaplnke na organe,“ uškrnul sa smutne. Prišiel som o všetko... Dobrý Bože, vari sa vôbec dá vyčísliť, akú to malo hodnotu? Nikdy by som ich nevydal, moderné ani klasické skladby. Mali len cenu papiera, na ktorom boli napísané, aj to iba v zbere. „Zvláštne,“ uvažoval nahlas, „vlastný život darujem krajine a naspäť nedostanem nič. Ak už toto nie je patriotizmus, potom by ma zaujímalo, čo

áno!“ Zaburácal dobrosrdečným smiechom a na úradníka konečne urobil dobrý dojem, hoci spočiatku sa mu nepozdával. Pán Bowling sa ľuďom málokedy páčil na prvý pohľad.

„Dobre, pane,“ ozval sa, „takže sa jedná o budovu na tejto adrese?“

„Áno, ale dom sme mali len v prenájme. Všetko, na čo som si spomenul, je uvedené na zozname. Keď to spočítame, je to pekných tisíc štyristosedemdesiatosem libier. A rozhodne nepreháňam,“ dodal presvedčivo.

Naozaj nepodvádzal. Vedel síce, že nedostane plnú sumu, a cenu by preto mal trochu nadhodnotiť, ale nemienil klamať. Dokonca ho pobavila myšlienka, že na vyplatenie bude čakať do konca vojny a tá sa pokojne môže ťahať aj dvadsať rokov.

Nasledovala ďalšia salva smiechu.

Keď mu neskôr odpísali, že núkajú približne dve tretiny žiadanej čiastky, okamžite to prijal. Skutočná hodnota zničeného majetku ho už vlastne veľmi nezaujímala, skôr ho ešte stále škrela strata hudobných partitúr. Ale koho to dnes trápi? Po tejto prekliatej vojne sa predsa môže tešiť na tristo libier navyše. Samozrejme, len keď ju napokon vyhráme. Treba síce prežiť niekoľko ďalších nočných náletov, ale je to vcelku pohodlná perspektíva a on rozhodne nie je úzkostlivý. Nie pokiaľ išlo o šilingy a pence. Pri srdci ho hriala myšlienka, že bude aspoň na čas zabezpečený, už žiadne strádanie, a práve po tom predsa človek túži. Chlap potrebuje čosi hmatateľné. Nemôže sa len bezcieľne potulovať a nič nemať. Naozaj slušný dom, možno chalupu v peknom prostredí, môcť si zapožičať, zarybárčiť a zastrieľať: útulný domček v Knightsbridge alebo Belgravii, hej, v Belgravii (alebo v tom, čo z nej ostalo), či aspoň naozaj pekný byt. To by bol lístok k šťastiu.

Ležal na diváne, plánoval smrť pána Watsona a snažil sa vypočítať, koľko peňazí bude potrebovať, kým sa do toho bude môcť pustiť. Jednoduchšie by bolo vybaviť to s jednou či dvoma staršími dámami. Boli neveriteľne naivné, ľahko mu podľahli a mali kopec peňazí. Lenže on už nechcel vraždiť

ženy. Strašidelné, ako človek dokáže vytesniť všetky tie škarredé detaily. Watson bol prešibaný klient a práve to všetkému dodávalo iskrú a istú férovosť. Donútiť ho, aby tú hlúpu zmluvu podpísal bude ťažké a navyše treba domyslieť úradný postup. Watsona treba zabiť deň predtým, ako notár stihne všetko zapísať a potvrdiť, alebo najneskôr deň po tom. A čo na to v kancelárii povedia? „No nemáte vy šťastie, pán Bowling? Neuveriteľné šťastie!“ Takto jednoducho to však nepôjde. Všade dookola je veľa hlupákov, ale úradníci sa vo svojej práci vyznajú a ani pán Watson nie je mechom udretý. Dostal chuť na pohárik ginu a veselo si povedal: „A čo na tom vlastne záleží? Keď ma chytia, tak ma chytia! Koho to trápi? Radšej by som bol, keby ma súdili v Old Bailey, veruže by som bol!“ Spomienka na lahodný gin i polohlasne vyslovené slová ho donútili zamyslieť sa, či to hlboko vnútri naozaj myslí vážne. Muži sú čudní, pomyslel si a tie slová šeptom zopakoval do prázdnej izby: „Muži sú čudní.“ Potom sa trochu hlasnejšie opýtal: „Koľko peňazí potrebujem, aby som mohol žiť skutočný život, taký, čo za niečo stojí, a vydávať vlastné kompozície? Ved' to nemôže byť žiaden problém, stačí len hodiť plný mešec správnym smerom. Koľkých ľudí musím ešte zabiť?“ Najmä posledná otázka ho vyslovene trápila. Azda by mal skúsiť získať aspoň desaťtisíc libier, ale znelo mu to ako priveľká suma, keďže patril medzi ľudí, ktorým sa do rúk občas dostala nanajvýš desaťšilingová bankovka. Peniaze ho nudili a nikdy nad nimi nevydržal dlho premýšľať. Unavovali ho aj detaily. „Pre políciu by to nemal byť žiadny problém,“ pomyslel si. „Ak si nevšimnú mňa, tak už nikoho.“ Zabudol na finančné otázky i podrobnosti Watsonovej vraždy a zrazu mu napadlo: „Bože, keby som si tak dokázal pospomínať na všetky svoje hudobné kompozície. Zvládol by som ich v pote tváre napísať znova? Už predsa nemám toľko energie ako kedysi.“ Pán Bowling mal tridsaťsedem rokov. V deň, keď vo Fulhame zavraždil pána Watsona, mal tridsaťosem. Keď sa ho Queenie v tú noc opýtala, ako oslávil narodeniny, takmer ručal od smiechu. Ona skonštatovala, že má akési vlhké ruky.

Vždy sa mu potili dlane, keď ho čosi dojalo alebo vzrušilo. Vraj to spôsobuje vypätie nervov. Zvlhli mu vo svadobný deň aj prvý deň v škole. Týždeň pred štrnástimi narodeninami mu zomrel otec a jemu sa neuveriteľne spotili ruky pri úvahách o vlastnom nešťastí. Odteraz bude vystavený zlovôli svojej macochy, ktorá ho z celej duše neznášala. Ľudia často zabúdajú, že existujú dva druhy takýchto žien: brilantne úspešné a sadisticky kruté. Jeho nevlastná matka bola ten druhý typ, inak by mu jej zlovestný postoj nijako nevadil. Ich nevraživosť bola vzájomná a hoci sa k sebe správali slušne a tolerantne, oddávna medzi nimi panovalo silné napätie. Otec bol rovnako nevyspytateľný ako syn, nezanechal žiadnu poslednú vôľu a celý majetok preto zhrabla macocha. Bola to nápaditá žena, ktorá mu síce umožnila dokončiť súkromnú školu, ale hneď po pohrebe bez meškania pobalila všetky jeho veci a odsťahovala ho k istež staršej príbuznej. Jeho vzdialená teta nebola vyslovene zlá, ale rada si vypila. Cítil sa u nej oveľa lepšie ako v rodinnom sídle. Macocha ho však kruto odstrihla aj od milovanej sestry. Mali sa naozaj radi, vlastne to bola jediná osoba, ktorú mal v živote rád. Ušla z domu, vydala sa a umrela počas pôrodu, lenže preňho bola stále skutočná, akoby kdesi v tomto hnusnom svete naďalej existovala. Myslel na ňu za každým, keď hral *Mesačnú sonátu*. Zdalo sa mu, že stojí pri klavíri, smutne sa na ňu usmieval a prihovárал sa jej. Keby niekto vošiel a zbadal ho, určite by si pomyslel, že chudákovi pánovi Bowlingovi preskočilo. V škole ho považovali za čudáka, pretože robil šialené veci, v skutočnosti sa však zúfalo snažil zaujať, lebo trpel komplexom menejcennosti. Odborná fráza, ktorá v skutočnosti znamená, že si ho ako dieťa kopali sem a tam, duševne aj telesne a on sa nemal kedy spamätať. Možno mu bolo súdené dospieť až okolo štyridsiatky. Je predsa jasné, že takému mužovi treba aspoň trochu pomôcť. Potrebuje lásku. Ak sa niekto pri týchto slovách ironicky zašklábi, len to dokazuje, aký je ignorant. Čo je horšie, to, alebo komplex nadradenosti? To prvé sa ku kreativite a umeniu hodí –

pracovať a tvoriť sa predsa dá aj potme a bez publika – a postupom času sa možno komplexu podarí zbaviť. Druhý komplex je naopak vhodný pre hercov a politikov, ktorí dokážu dobre zužitkovať svoje ego a namyslenosť. Len treba dať pozor, aby im to neprerástlo cez hlavu. V škole sa nechal na čokoľvek nahovoriť – neraz sa vyštveral na kostolnú vežu, ale najčastejšie spomínal, ako sa jednej noci prešmykol z izby popri spiacej vedúcej internátu, zaklopal sluhovi na dvere a strašidelným hlasom zavyl: „Úúúúúúúúúú“. Jačal ako zmyslov zbavený, a keď ho chytili, dostal poriadnu príučku. Stopy po tej bitke hrdo ukazoval aj po rokoch a ručal pritom od smiechu. Hlavu mal veľkú ako žubrienka a ružovú tvár. Ostatní chlapci ho do určitej miery rešpektovali. V istom zmysle bol odvážny a aj štedrý, keď sa mal o čo podeliť. Nikto ho však nemal skutočne rád a ani si nenašiel žiadneho kamaráta. Väčšinou sa skláňal nad nejakým časopisom a s nádejou sa obzeral, či sa oňho náhodou niekto nezaujíma. Matematika mu nešla vôbec, francúzština áno, box, plávanie a telocvik zvládol statočne, bol dobrý v behu na dlhé trate a neobvykle nábožný. Hudba ho zaujímala oddávna, no pri čítaní notových partitúr to vôbec nemal ľahké, pretože jeho učiteľ mal dosť zvedavé ruky. Na kostolnom chóre, medzi mechmi organu to preňho bolo vyslovene nebezpečné. Pán učiteľ mu rád vravieval: „Bowling, si dobrý chlapec, páčiš sa mi. Mal by si sa venovať tomuto nástroju.“ Celkom rýchlo ho zvládol a išlo mu to neuveriteľne ľahko. Keď ho pán učiteľ hladkal a bozkával, chichotal sa, veď to bolo také hlúpe. Skomponoval sólo pre organ a dokonca ho zahral na školskom vystúpení. Bola to zásadná chvíľa v jeho živote, pretože po prvý raz zožal úspech. Doslova žiaril a v pauze potlesku začul Coltona Majora, vychudnutého mládenca, ktorého neznášal, ako vraví svojej matke:

„Volá sa Bowling a celú skladbu zložil sám. Vravel som ti, že je veľmi šikovný.“

Keď sa neskôr rozprúdila zábava, zavliekol vyziabnutého Coltona do kríkov, chytil ho pod krk a pritiahol k sebe. Nedalo mu to veľkú námahu. Dľaňou zakryl spolužiakovi ústa, tesne

pod nosom. Bavilo ho počúvať jeho pridusené výkriky. Zneli ako prasací kvikot. Tvár mu očervenela, potom trošku sčernela. Po chvíli ho radšej pustil.

Colton zalapal po dychu.

„Bowling... ty sviňa,“ dychčal.

„To asi naozaj som.“

„Prečo si to urobil?“

„Neviem. Lebo je koniec školského roku? Tak nejako.“

„Si čudný. Podľa mňa si darebák. Veď si ma mohol zabiť.“

„A čo?“

„Bola by to vražda.“

„Nemyslíš, že sú oveľa horšie veci ako vražda? Podvádzenie, ohováranie cudzích rodičov. A tak.“

„My dvaja sme spolu skončili,“ vyhlásil zadýchaný Colton. „Kým tu budeme, viac s tebou neprehovorím.“

Bowling vybuchol do smiechu.

V noci sa mu snívало, že stojí pred súdom. Sebavedomo sa usmieval, pretože porotcovia naňho hľadeli s pochopením a zrejme si mysleli: „Určite je nevinný. Nevidíte, veď je to džentlmen!“

Aj obecnstvu sa pozdával.

Dôkazy však jednoznačne svedčili proti nemu a hoci so sudcom chodil do školy (bol to ctihodný pán Colton), ten si na parochňu nasadil čiernu čiapku a vyriekol rozsudok smrti obesením. Všetci síce vedeli, že nie je typický kriminálnik, no na tom už teraz nezáležalo. Zamietli mu odvolanie, a keď nadišla jeho posledná hodina, objavila sa Angel. Prišla sa s ním rozlúčiť, pretože ho stále milovala.

Angel mala krásne plavé vlasy a neobyčajne milé spôsoby. Bola priveľmi rozkošná a krehká, takže by sa jej neodvážil dotknúť, ani keby sa zosobášili. Nanajvýš by sedel pri jej nohách a spokojne priadol ako mačka.

KAPITOLA III

Angel navštevovala strednú školu hore na kopci. Chlapci sa s ňou mohli zhovárať ponad múr. Mala dlhé zlatisté vlasy, lakrosovú pátku a modrý cvičebný úbor. Bowling ju jedného dňa sledoval až domov, ale bola príliš úžasná, aby sa jej odvážil prihovoriť. Báł sa, oveľa bezpečnejšie bolo rozprávať sa s Bohom. Vrátil sa dve míle do kaplnky a pohrúžil sa do modlitieb. Nechcel sa však modliť v kostolnej lavici, aby si o ňom dvaja prítomní muži nemysleli, že je svätušká. Vyšiel hore na chór a predstieral, že ide hrať na organe, hoci na to by mu niekto musel dúchať do mechov. Cítil, že Boh je reálna, ozajstná bytosť, a je mu vlastne ľúto, keď ľudia ako za trest umierajú okolo sedemdesiatky – alebo aj skôr, ak si to zaslúžia. Bowlingovi napriek všetkým krásam a šťastiu pozemského života smrť nikdy nepripadala hrozná: vari človeka neoslobodí od tvrdej práce, obáv, vojen a trápenia? A ľudia sa jej napriek tomu obávajú. Úprimne povedané, on sa smrti vôbec nebál, uvedomoval si, že je za tým všetkým dokonalý plán a len naša obmedzená mentalita nám ho neumožňuje chápať. Trápenie a ťažkosti majú veľmi dobrý dôvod, hoci my ho asi nikdy neodhalíme, pretože nám to očividne nie je súdené. Musíme skrátka robiť, čo sa dá a prekonávať pochybnosti. Veľmi skoro pochopil, že všetko je to o láske a manželstvo je najbližšie k jedinému skutočnému šťastiu, aké sa v pozemskom živote dá dosiahnuť. Tento názor si vymodeloval podľa Angel, dievčaťa spoza múra. V kaplnke bol rád, že si o nej na rozdiel od ostatných chlapcov nikdy nepomyslel ani nepovedal nič zlé a prosil Boha, aby mu zoslal presne takú dievčinu. Túžil po láske, duchovnej láske, ale Božia láska mu tak celkom nestačila. Chcel hladieť dlhé, zlatisté ženské vlasy. Nemal ani len matku, ktorú by mohol ľúbiť. Zomrela príliš skoro. „Zrejme ju zabil pohľad na teba,“ žartovala macocha. Zraňovalo ho to, čo bol jej zámer. Keď vyrastal, obával sa o svoj vzhľad a snažil sa presvedčiť sám seba, že vyzerá k svetu. „Bojím sa, že ma nikto nebude milovať,“